

Helsingin kaupunki
Ympäristökeskus

ILMASTOTYÖN KOORDINOINTI

**KEEP
CALM
AND
ASK A
COORDINATOR**

3.3.2017

Jari Viinanen

Ilmastotyön kehittäminen Helsingissä -Mia Malin 2015 pro gradu

- **Enemmän koordinaatiota**
 - enemmän johdonmukaista ja strategista johtamista ja koordinointia
 - keskushallinnon ja johtavien virkamiesten vahva tuki edesauttaa ilmastopolitiikan eteenpäin viemistä
- **Selkeä toimintasuunnitelma tarpeen**
 - Hyvä ilmastoasioiden hallinta tarvitsee selkeät tavoitteet, toimintasuunnitelman ja seurannan
- **Helsingin ilmastotyölle lisää tehoa**
 - hallintaa voitaisiin tehostaa päätöksentekoa nopeuttamalla (käsittelyaikakatto)
 - Yksi ilmastoasioiden seuranta- ja raportointijärjestelmä
 - työryhmätyöskentely tavoitteellisemmaksi ja työryhmät avoimemmiksi
 - lausuntokäytäntöä, etenkin kaupungin sisäisistä lausunnoista, voisi keventää ja kehittää sen sijaan työryhmätyöskentelyä
- **Virkamiehiltä monipuolista valmistelua**
 - Yksittäisten virkamiesten roolin vähentäminen tuomalla vaihtoehtoja päätöksentekoon
 - luottamusmiesten ja virkamiesten yhteistoiminnan kehittäminen
- **Yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa**
 - parempaa osallistamista ja neuvottelukäytäntöjä

Kysely Eurocities Environment Forumille 2012

- Utrecht: Programma management Utrecht Energy! 5 hlö koordinoi yhteistyötä muiden virastojen kanssa
- Mannheim: 11 hengen **koordinaatioryhmä**, joka koostuu virastojen asiantuntijoista, **ympäristökeskus** vetää
- Frankfurt am Main: **Energiatoimiston** 10 henkilöä vastaa yksityissektorin energiansäästöstä, julkiset kiinteistöt 9 hlö
- Aarhus: **Ympäristökeskuksen** 6 hengen ilmastoyksikkö koordinoi kaupungin ilmastotyötä
- Glasgow: 25 henkeä kaupungin **keskushallinnossa** kestävä kehityksen yksikössä koordinoi ilmastotyötä
- Tukholma: Kaupungin **keskushallinnon** alaisuudessa (2 hlö) yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa (10 hlö)

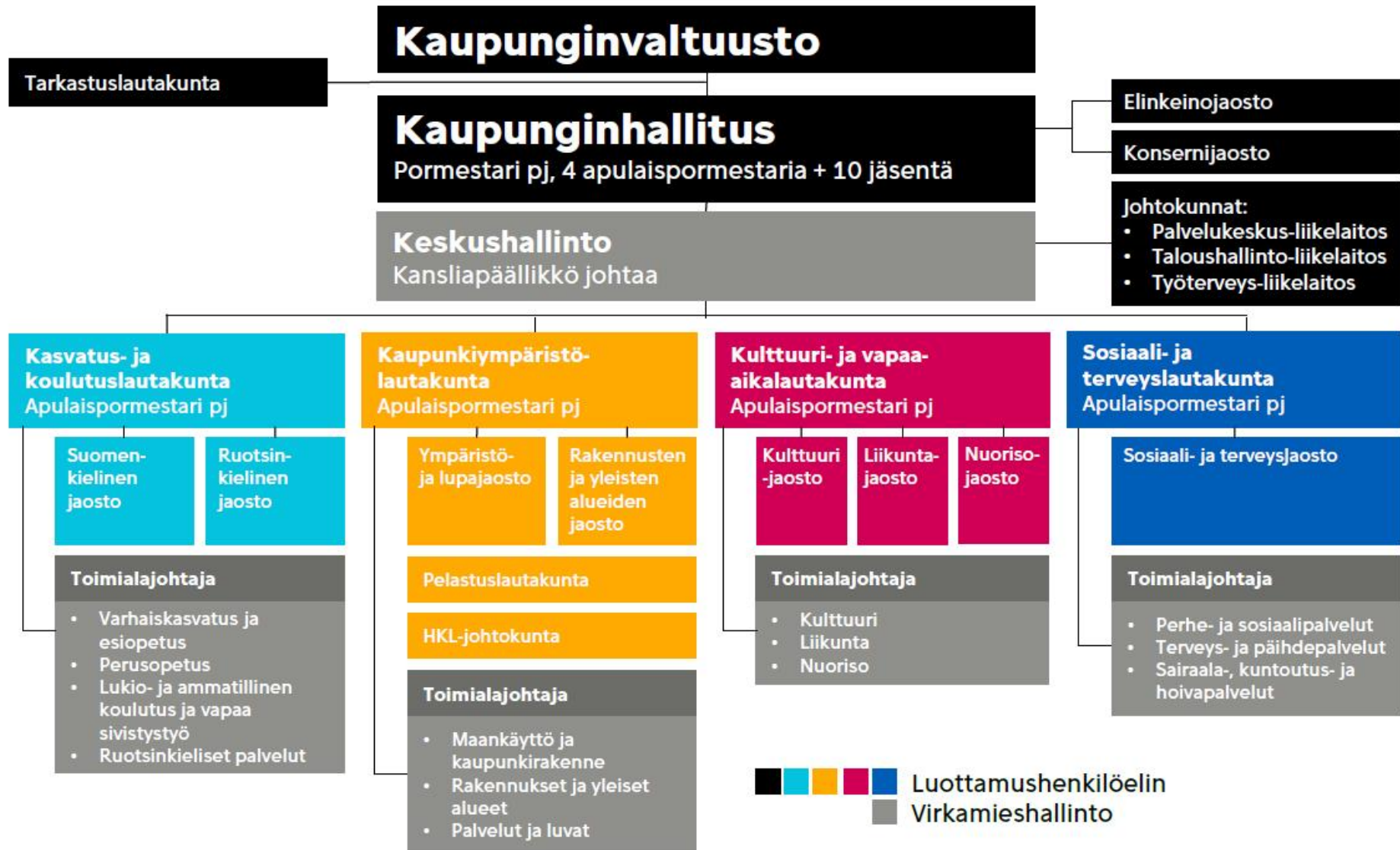

Kysely kuutoskaupungeille 2017

- Helsinki: **Ilmastotyöryhmä** (poikkihallinnollinen, 20 henkeä), ympäristökeskus valmistelee asiat, jossa 3,5 htv ilmastoasiantuntijatyötä. Lisäksi muissa hallintokunnissa energia- ja ympäristöasiantuntijoita. Ilmastoverkosto 170 jäsentä.
- Tampere: Ilmasto- ja energia-asioiden **seurantaryhmä**, jossa henkilöitä eri puolilta kaupunkikonsernia, Ekokumppanit Oy vetää
- Turku: Virastojen yhteinen **koordinoitiryhmä**, yhteensä n. 3 htv
- Vantaa: **Ilmastonmuutosjohtoryhmä ja toimialojen ympäristövastaavien ryhmä**. Ympäristökeskus valmistelee, ei päätoimista pelkkään ilmastotyöhön, yhteensä 1,5 htv ympäristökeskuksessa ja muualla: lähes 1 htv tilakeskus, 1 htv osa sivistä ja hankintakeskuksen ympäristöasiantuntijoiden työstä.
- Espoo: Koordinointi ympäristökeskuksen ja **kestävän kehityksen poikkihallinnollisen ohjelman yhteistyönä**. Ympäristökeskuksessa on koordinointiin käytössä noin yksi henkilötyövuosi
- Oulu: **Seurantaryhmä**, joka koostuu toimialojen asiantuntijoista, ympäristötoimi koordinoi

Helsingin organisaatio 1.6.17

3.3.2017

Jari Viinanen

Kaupunkiympäristön toimiala

Palvelukokonaisuudet ja palvelut

Kaupunginhallituksen johtamisen jaoston päätös 14.11.2016

Maankäyttö ja kaupunkirakenne

- Maankäytön yleissuunnittelu
- Asemakaavoitus
- Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit
- Liikenne- ja katusuunnittelu
- Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu

Rakennukset ja yleiset alueet

- Rakennetun omaisuuden hallinta
- Tilapalvelut
- Ylläpito
- Rakennuttaminen
- Asuntotuotanto

Palvelut ja luvat

- Asukas- ja yrityspalvelut
- Kaupunkimittauspalvelut
- Rakennusvalvontapalvelut
- Ympäristöpalvelut
- Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut

Toimialan hallinto

Kaupunkiympäristön toimialan toimintasääntö 11.1.2017

Ympäristöpalvelut

5.1 Ympäristönsuojelu-yksikkö

Yksikkö huolehtii ympäristön-, vesien-, luonnon-, ilmaston-, ilman- ja maaperän suojelun sekä meluntorjunnan suunnittelusta, ohjelmista, seurannasta ja raportoinnista, tiedon tuottamisesta, ympäristötietoisuudesta, valvonnasta, arvioinneista, asiantuntijatehtävistä sekä kaupungin ympäristöjohtamisen koordinoinnista.

Yksikkö jakautuu viiteen tiimiin:

- Ympäristövaikutukset, ilma ja melu
- Maaperä ja jätteet
- Vesi
- Luonto ja ympäristötietoisuus
- Ilmasto ja ympäristöasioiden hallinta

Kaupunkiympäristön toimialan toimintasääntö 11.1.2017

3 Kehittämisspalvelut

3.1 Toiminnan kehittäminen -yksikkö

Yksikkö vastaa toimialan strategisen johtamisen ja tiedolla johtamisen tuesta sekä toimialan digitalisaation kehittämisen ja toimialan ympäristöjohtamisen koordinoinnista. Palvelussa koordinoidaan myös toimialan riskienhallintaa.

Yksikkö ei jakaudu tiimeihin.

Kaupunkiympäristön toimialan toimintasääntö 11.1.2017

1 Rakennetun omaisuuden hallinta -palvelu

1.4 Yhteiskuntavastuu -yksikkö

Yhteiskuntavastuu -yksikön tehtäviin kuuluvat tilojen energian hallintaan, ympäristövaikutuksiin, sisäilma-asioihin ja tilaturvallisuuden liittyvät tehtävät sekä tilojen toteutukseen, elinkaareen, laatuun ja riskienhallintaan liittyvä tavoitteiden ja toimintatapojen määrittely.

Yksikkö jakautuu kolmeen tiimiin:

- Ympäristö- ja energia
- Sisäilma
- Elinkaari-, laatu- ja riskienhallinta

Yksikön päällikkö toimii esimiehenä elinkaari-, laatu- ja riskienhallintatiimille.

“ILMASTOASIAT”

-hakusanat: “ilmasto, energia, ympäristöjoht, sopeutumi, riskien”

Kaupunkiympäristön toimiala

- Ympäristöpalvelut /Ympäristönsuojelu -yksikkö
 - “Huolehtii ilmaston suojelun suunnittelusta, ohjelmista, seurannasta ja raportoinnista sekä kaupungin ympäristöjohtamisen koordinoinnista.
- Kehittämispalvelut
 - “Toimialan ympäristöjohtamisen ja riskien hallinnan koordinointi”
- Rakennetun omaisuuden hallinta –palvelu/Yhteiskuntavastuu -yksikkö
 - “Tilojen energian hallinta, ympäristövaikutukset ja riskienhallinta”

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

- Talous- ja suunnittelupalvelut
 - “vastaavat toimialan riskienhallinnasta”

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

- Ei mainintoja

Sosiaali- ja terveystoimiala

- Hallinnon organisaatio / Tukipalvelut
 - “Riskienhallinnan asiantuntijapalveluista”

ILMASTOASIOIDEN KOORDINOINTI

Työryhmän esitys Kj:lle *“esittää mallin siitä, miten työtä koordinoidaan.”*

- Lyhyt raportti esitettyjen aineistojen pohjalta, jossa esitetään malli kuinka ilmastotyötä koordinoidaan ja seurataan.
- Raportin koostavat ympäristökeskuksen ilmastoasiantuntijat hyödyntäen ilmastoverkoston asiantuntijoita järjestämällä työpajan.

Perustelut ja taustaa

Ilmastotyö (liikkuminen, energian tuotanto, energiansäästö, sopeutuminen, varautuminen, maankäyttö, hiilinielut...) liittyy kaikkeen kaupungin toimintaan, joten koordinointiin tarvitaan poikkihallinnollinen työryhmä, toimintamalli ja työkalut.

ILMASTOASIOIDEN KOORDINOINTI

Organisointi, kaupunkitaso

- Kaupunkitason ilmastoasioiden koordinointi
 - Ympäristöpalvelut/Ympäristönsuojelu-yksikkö/Ilmasto ja ympäristöasioiden hallinta -tiimi
- Ilmastotyöryhmä (poikkihallinnollinen)
 - 1.6.2017, uusi kj päättää pj:n ja edustajat
 - Edustajat kansliasta, toimialoilta/ palvelukokonaisuuksilta, Helen, HSY, HSL ja Pelastuslaitos
 - Ympäristöpalvelut / ympäristöasioiden hallinnan tiimi vastaa työryhmän asioiden valmistelusta
 - Valmistelevat ryhmät sopeutumisryhmä ja hillinnänryhmä
 - Asian mukaan vaihtuvat valmistelevat ryhmät kuten hulevedet/2030-tavoite

Tehtävät

- Strategia, linjaukset, ohjelmat..
- Ilmastotoimien toteutuksen edistäminen
- jne

3.3.2017

Jari Viinanen

ILMASTOASIOIDEN KOORDINOINTI

Organisointi, hallinnot

- Toimialojen ilmastoasioiden koordinointi hallinnoissa (ympäristöjohtaminen)
 - Kaupungin omistamien tilojen osalta koordinoitivastuu on yhteiskuntavastuu –yksiköllä (*ainoa erikseen mainittu*)
 - Vastaavasti kaikilla muilla oman palvelualueensa osalla koordinoitivastuu omasta tehtävästä (esim. rakennusvalvontapalvelut, asemakaavoitus – palvelun)
- Helen Oy vastaa keskitetyn energiantuotannon ilmastoasioista
- HSL joukkoliikenteen järjestämisen osalta
- HSY jäte ja vesihuollon osalta

Ilmastokoordinoinnin työpaja

Tehtäviä:

- Tunnistetaan keskeiset kaupungin ilmastotehtävät
- Minkä palvelualueen vastuulla?
- Onko tehtäviä, jolle ei ole vastuutahoa?
- Seuranta ja raportointi

Kutsutaan ilmastotyöryhmän ja ilmastoverkoston jäsenet

